

LA ESQUELLA
de la TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH,
HUMORÍSTICH, DE-BUSTAT Y DITABAT!

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 QUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
y 10 centaus paper en l'isla de Cuba.

Números atrassats 4 quartos.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 8 rals.
Cuba y Puerto Rico, 16.—Estranger, 18.

CAPS DE BROT.

Miró

ANGEL GUIMERA.

La lira vibra en sas mans
llesant mil notas sonoras,
ara suaus y embriagadoras,
ara vivas y brillants.

L'exèrcit catalanista
lo conta en lo primer lloch:
en lo fondo tot es foch;
en la forma un gran artista.

EN NOM DE LA LLEY.

(DE P. VÉRON.)

Y en efecte; 'l secretari del comissari de policia
va entrar en lo despaig del seu superior.

—Senyor comissari,—li va dir—hi ha un sub-
jecte que desitja parlar ab vosté.

—Estich ocupadíssim; rébil en nom meu.

—No ho vol, senyor comissari. Diu que 'l seu
negoci no 'l pot conèixe ningú més que vosté.

—Llavors fàssil entrar.—

Y 'l desconegut va ser introduhit.

Era un d'aquestos homes quel cédula acos-
tuma á dir:

Nas ordinari, ulls ordinaris, boca ordinaria,
aspecte ordinari...

En fi, las sevas primeras paraulas acabaren de
posar en evidència que era ordinari per tots con-
ceptes.

—Senyor comissari,—va dir—jo soch casat.

—Molt bè.

—Y la mèva dòna m'enganya.

—¡Molt bè!

Aquest molt bè, pronunciat discretament, no
va deixar de sorprendre al pobre home, que va
obrir uns ulls com unas taronjas.

—¡Ah!—va exclamar lo comissari adonantsen,
—quan hi dit molt bè, ja haurá comprés vosté
que enrahonava maquinament. Representant de
la lley y casat com vosté, tinch pèl matrimoni do-
ble respecte; com á comissari y com á marit.
Fássim lo favor d' explicar-se; l' escolto ab aten-
ció.—

Aquestas frasses van confortar una mica al
nostre héroe, que després d' assentar-se en la ca-
dira que 'l comissari li indicava, va continuar:

—Com ja hi tingut l' honor de dirli, pues, á mi
se m' está enganyant.

—Crech que d'aquest honor no n' estará gayre
satisfet,—va murmurar lo comissari fent la ria-
lleta y colcant-se 'ls lentes.

Decididament lo representant de la lley estava
de broma.

—¡Cóm hauria pogut jo pensar, senyor comis-
sari, que una dòna ab qui m' havia casat per
amor, una dòna sense fortuna, una dòna á qui he
fet felissa...!

—Aquestes son las que mès....
 —¡Oh! ¡y ab quí!
 —Ab un amich de vosté ¿oy?
 —¿Cóm ho sab?
 —Es la costum: sempre passa aixís.
 —Sí senyor, sí; ab un dels mèus amichs, lo mès antich de tots... un home que casi bè 'm deu tot lo qu' es....
 —Senyor mèu; jo no 'm faig ilusions respecte als homes ni respecte las cosas. Per lo tant, tots los seus comentaris son perfectament inútils. Vaji al gra, perque porto pressa. Son tants y tant variats los negocis que duch entre mans, que no 'm queda ni un minut per dedicar-lo a la familia. Li suplico, pues, que sigui brèu.
 Lo pobre home va aixugarse 'l front.
 —Estich convensut, senyor comissari, de que si jo tot sol sorprenia als culpables, faria una desgracia.
 —¿Quina es la professió de vosté?
 —Apotecari de primera classe.
 —¿Tè alguna proba de... de... la cosa?
 —Aquesta carta... tingui, entèrissen.
 —¡Bravo! ¿una cita?
 —Per avuy a las quatre.
 —¿Y qué vol fer vosté?
 —Fer constar lo delictu oficialment.
 —¡Ah! ¿y per xó 'm vè a buscar?
 —Sí senyor.
 —¿Ja ho ha ben reflexionat?
 —¿Cóm?
 —Sí; ja ha pesat las conseqüencias del seu pas? D' aquesta manera priva la retirada de la seva senyora: verificada la sorpresa, tota reconciliació es impossible....
 —¿Qué? ¿se li figura a vosté que soch capás d' admetre altra cop a aquesta poca pena?
 —¡Devegadas! ¡hi ha homes que...!
 —¡Li juro!
 —¡Bueno, bueno, buenol! ¿Tè vosté las midas ben presas? Perque ja compendrà que no puch perdre 'l temps seguint una pista falsa: ja li he dit que no 'm queda ni un moment per consagrarlo a la...
 —¡Me sembla que ab aquesta carta!...
 —¿Vol dir? No l' he llegida tota...
 —¡Llegéixila, llegéixila: 'l seu amant... ¡oh! ¡l' infame!...
 —¿A quí ho diu aixó? ¿a n' ell ó a n' ella?
 —A tots dos.
 —Llavors digui 'ls infames.
 —La carta avisa a n' ella qu' ell l' esperarà a las quatre a la fonda del *Cisne*...
 —¡Sí, ja sè! La tal fonda no gosa de massa bona reputació.
 —Quarto número 13.
 —Bè; ab aixó basta... y si vosté persisteix en la seva resolució...
 —¡Si hi persisteixo...!
 —Conformes, pues. A las tres y quaranta vuyt minuts espèrim dintre d' un cotxe que tingui las cortinetas tiradas, en la cantonada del carrer mateix. Tingui present: a las tres y quaranta vuyt... ¡Vaya una ocurrencia, escullir lo millor del dia per...
 —¿Cóm qu' es l' hora que jo estich mès ocupat y ella ho sab!...
 —Te rahó... Hasta luego, pues. Quan sortid' aquí, fassi 'l favor de donar lo nom al secretari.
 —Es veritat; me 'n havia distret... Jo 'm dich...
 —¡Al secretari, al secretari! Estich massa ocupat.—

A l' hora convinguda 'l representant de la lley y 'l marit burlat se troban en lo lloch indicat.
 —No convè que 'l cotxe arribi fins a las portas de la fonda,—diu lo comissari;—lo ruido podria despertar sospitas y... fassi 'l favor de baixar.
 ¿Ha dit quarto 13?
 —Sí: la carta es prou expressiva...
 —Entrarém sense dir res a ningú; si 'ns impeixen passar, ja 'm daré a conèixe...
 —Endavant: segueixo y callo.
 —Sobre tot, quan siguem dalt y en lo moment terrible, cap violencia per part de vosté...
 —Li prometo contenirme.
 —Es que... vaja... jo ja sè cóm son los marits. Juran que tindran calma y després quan hi son... Ja comprench que 'l pas li ha de fer efecte a vosté; pero la magestat de la justicia no 'm permet comportar escenas que...
 —Li asseguro formalment que 'm sabré contenir.—
 Cinch minuts després pujavar las escalas de la fonda; ningú 'ls havia vist: la cosa anava al pèl.
 —Es aquí,—va dir baixet lo comissari llegint los números pintats sobre las portas, —núm. 13... ¿n' está ben segur?
 —Sí senyor: la carta ja...
 —Basta: está bè.—
 Y alsant la vèu, va exclamar:
 —¡En nom de la lley, obriu!—
 Al interior van ressonar dos crits.
 —¡Hi son, hi son!—murmurá 'l marit enganyat.
 —Pero no obran.—
 Y torná per segon cop:
 —¡En nom de la lley...!
 —¡Oh! ¡jo no 'm puch aguantar mès!—cridá 'l marit, enfonzant la porta ab un violent esforç d' espatllas.
 —¿Cóm! ¡aquesta es la calma que m' ha promès!—
 Lo marit va ficarse a dins: de repent llensá un crit:
 —¡Aquesta no es la mèva dona!—
 Lo comissari 'n llensá un altre:
 —¡Ja ho crech!... ¡si es la mèva...!
 Mentres tant lo pobre marit tornava a llegir la famosa carta:
 —¡Ah! ¡m' he equivocat! ¡Aquell animal fa uns números tant mal fets! Hi llegit 13 en lloch de 18...!

A. MARCH.

HISTORIA DE UN DOCUMENT DE CRÉDIT.

ÉPOCA DEL 1880 AL 1886.

Vaig neixe com tot fill de ma rassa, tant blanch y consistent com desitjavan los que havian de ser mos pares adoptius, arribant a ser, ab lo temps, mès que fill, esclau de varia gent. Un cop vaig treure 'ls ulls al món ab altres germanets mèus de igual edat, varen trasportarnos ab carro a una casa 'hont, després de pintarnos de varios colors, nos varen lligar un a un, trasladantnos a una casa del carrer Ample.

Un cop allí, després de marcarnos a tots com si fossem presidaris, varen tenir lo mal cor de tallarnos un tros del individu pel cantó que 'ns havian enganxat.

En tal estat, un capellá va donar dos cents cinquanta duros per poderme adquirir com si fos jo

de la rassa negra. ¡Ell sí que ho era ab aquell vestit de escarabat! Aixó sí, un eop instalat á casa seva, 'm tractava ab igual carinyo que á la majordona; vaig viure ab ell per espay de dos anys á *tuti pler*, consignant tant sols que cada dotze mesos s' entretenien á treure una part de mon pobre cos ab gran satisfacció dels que ho feyan y ab gréu dolor per ma part; pero, francament, lo que més me disgustava de viure ab ells (apart de las mèvas idees) era tenir que aguantar la capa cada cop que 'm treyan de la celda per ferme quatre carícias. Quan un dematí va venir un senyor que li deyan mossen Jaume (encar que no era capellá) y va emportarse'm ab gran contento del que fins llavors havia sigut mon protector. ¡Ell que deya que tant m' estimava! Quin desengany!

Custodiat per dit senyor, vaig arribar á una casa del carrer de Avinyó, la qual, més que de ferme conforme, semblava casa de bojos.

Al arribar allà 'm varen rebre ab molta alegria. 'S veyá que tenían molt d' afecte á varios individuos de la mèva familia. ¡Ansia vaig pensar aquí estaré com á ca'l sogre! Pero vaig equivocarme, ja que mossen Jaume va entregarme á un senyor que per mal nom li dihen *la senyora Pepa* y aquest me doná tot seguit á la *Dida*. ¡Mare de Déu santíssima vaig pensar! ¿una dida ab calsas? ¡aquesta sí qu' es fresca!

Y quan esperava que 's tragués la grossa, 's tréu una cartera y un llapis, me pren la filiación com si 'm tingués de treure la cédula, me aconduheix ab molt carinyo junt ab varios altres germanets meus y cap al carrer falta gent.

Després de molt caminar varem arribar á una gran casa del Passeig de Gracia. Allí un senyor molt ben acomodat, va tenir lo capritxo de voler nos adoptar per fills. ¡Alló sí que era una casa de debó! Ab quin cuydado 'ns tractavan! Cada dematí venían lo senyor y la senyora (que es per cert molt caya) á fernos una visita. Aquestas finesas van prolongarse per l' espay de un any y mitj; després las visitas ja eran menos afectuosas y més de tart en tart.

Jó estava trist porque sentia dir al senyor que no eram tant bons com antes y que tots junts eram la seva desgracia.

Quan vels'hi aquí que un día, dich mal una nit, es á dir una matinalada, pues eran ja tres quarts de quinzey l' amo no 's trobava encare á casa, sento trucar. Obran y 'era ell, entrant ab gran precipitació al nostre quarto. Nos tréu del llit, nos rebat per terra y exclama ab la rabia d' un candidat que no surt elegit:—«¡Al altre món donaréu compte á Déu del crim que vaig á cometre!».

Un estrépit horrorós donava á entendre que 'l senyor se havia foradat lo tupe puig caygué a prop meu empastifantme ab la seva sanch y deixantme fet un *Ecce homo*. Quan al poch temps van compareixe 'l jutje, 'l sereno y altres autoritats nocturnas per averiguar lo succehit lo primer (molt tafañer per cert pues tot ho regirava) va treure de dintre las butxacas del mort la següent carta:

«No culpín á ningú de la mèva mort. De 139 á 40 van 99 entens: sobre 100 colonials fa una diferencia de 49,500 duros es á dir una fortuna: me mato per no veure la miseria cebarse en la mèva familia

Albert.»

Totas las furias del infern no miran ab tal fe-

resa com ho feya tota aquella gent, me cullan y en vista de que per la bruticia que m' impregnava no podia tornar al mercat (per vendre'm com un esclau) van determinar posarme entre quatre llistons detrás de un vidre per recort de tant trist aconxeixement, colocantme ab molt mala intenció en lloch que no es gayre prudent anomenar.

¡Lo que va de ayer á hoy!

ARTURO Y QUIMET.

NOVEDATS.—Lo *FILL DEL REY*, tragedia en tres actes y en vers de D. Angel Guimerá.—Cultivador intel·ligent de la tragedia, género que avuy no conta ja gayres entusiastas, D. Angel Guimerá, ab sa darrera producció *Lo fill del rey*, estrenada en lo *Teatro de Novedats*, ha afegit un nou llorer á sa corona de poeta.

L' assumpto de l' obra es nou y ben trobat. Gontrán, rey de l' edat mitja, que, havent perdut á un fill, criatura encare, en una incursió de un rey enemich al seu palau, lo retroba alguns anys després en la persona de son propi juglar, qu' era la burla de la cort; los amors del fill del rey invassor y del propi juglar envers la mateixa dona, neboda del rey Gontrán; la sublevació del poble, resolt á no regoneixe á un juglar per príncep y hereu de la corona, y 'l sacrifici que aquest fa de sa existencia, suicidantse á impuls de la desesperació, son los elements que constituheixen l' última tragedia del Sr. Guimerá.

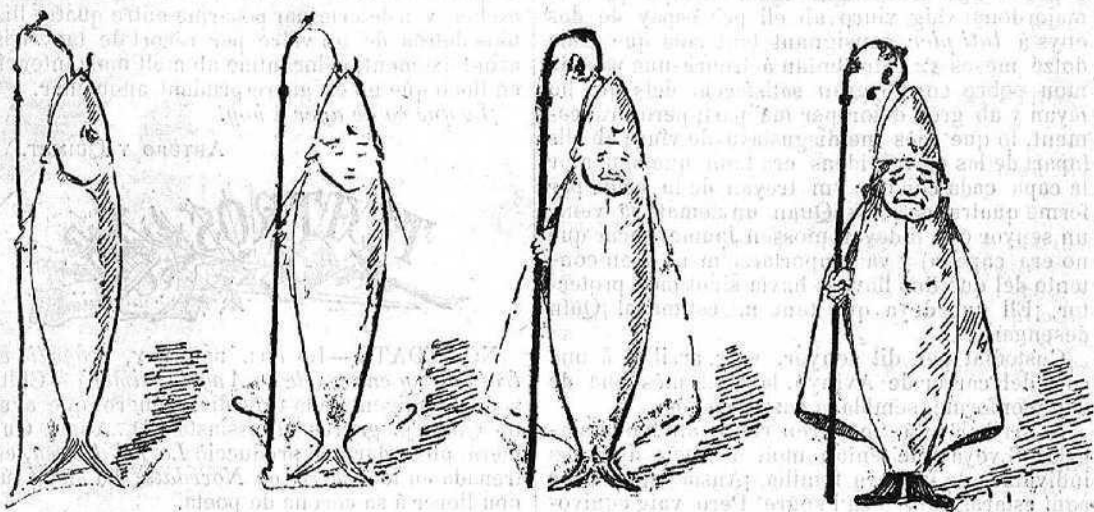
Dos ó tres situacions de gran alé dramátich, principalment la del final del acte segon, acreditan que 'l poeta sent las taulas; y 'l llenguatge, posat en boca dels personatjes, sempre elevat, vigorós y poétich de bona lley, desprovehit de conceptes lírics y abundant en hermosos pensaments y atrevidas imatjes, recorda al mestre en gay saber, legítim guanyador de distincions y premis en los certámens de la literatura catalana.

Aquestas bonas qualitats predominan de un modo absolut en *Lo fill del rey*, que per altra part se ressent, en certs passatjes, de alguna inexperiencia escénica. La acció no está conhidada sempre ab la deguda seguretat, essent injustificadas certas entradas y sortidas dels personatjes: los caràcters ben indicats, no tenen empero tot lo relléu necessari per lluhir com deuria, en la contrastada lluyta de las passions á que dona lloch l' argument; y fins lo mateix llenguatge, treball hermós de un poeta inspirat, careix devegadas de la flexibilitat d' expressió y de matisos qu' exigeix tota producció destinada á la escena.

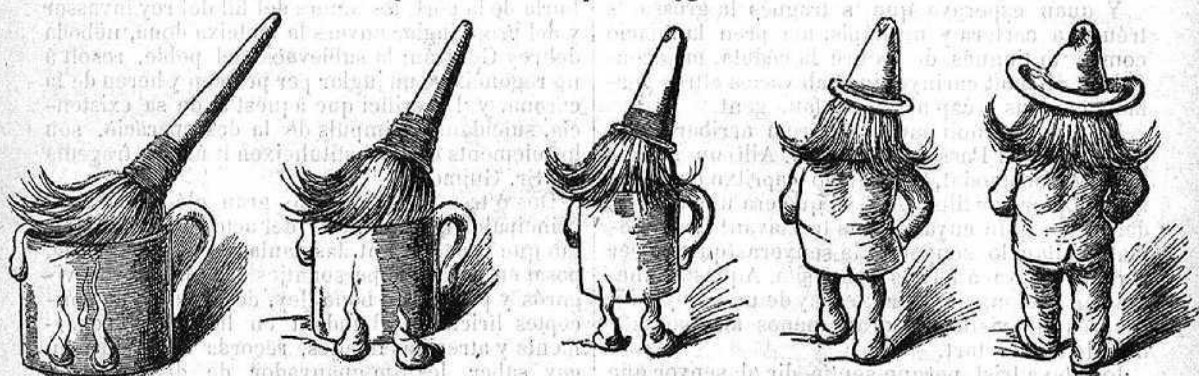
Nos limitém á fer aquestas objeccions, sense particularisar los passatjes de l' obra que las inspiren, creguts que al clar talent del autor, que desde la *Gala Placidia* al *Fill del Rey* ha donat un gran pas en sa carrera de autor dramátich, no li passarán desapercibudas y en la esperansa de que sabrá apreciarlas, aixís com lo bon desitj que las inspira.

De tots modos l' obra ha obtingut y continúa obtenint un gran éxit y aixó es molt significatiu tractantse de un género, avuy poch menos que desterrat de l' escena per l' indiferencia de la massa del públich. Qui sab encertar un assumpto tant interessant y troba dintre d' aquest assumpto

METAMÓRFOSIS.

De primer no es més que un peix,
després vá modificantse,
y al últim resulta un bisbe
qu' està... com lo peix al aygua.

Si Dèu, un dia, de res
vá ferne la creació,
aquí d' un pot y un pinzell
se 'n arriba á fè un pintó.

situacions tant dramàtiques com las capitals de *Lo fill del rey*, y qui ab tanta prodigalitat de vigor y fibra poètica logra expressarse, mereix l' aplauso y las felicitacions de tots los amants de la literatura.

En la interpretació sobressortiren la Sra. Mena y l' Sr. Tutau, que ab tot y no ser sa figura arrogant la més propia per interpretar lo paper de un joglar esguerrat, tingué arranchs de primer ordre, sobre tot en las escenas de sentiment. Los senyors Borràs, Martí, Capdevila, Nieto, Llibre y Esteve estigueren bè dintre de sos respectius papers.

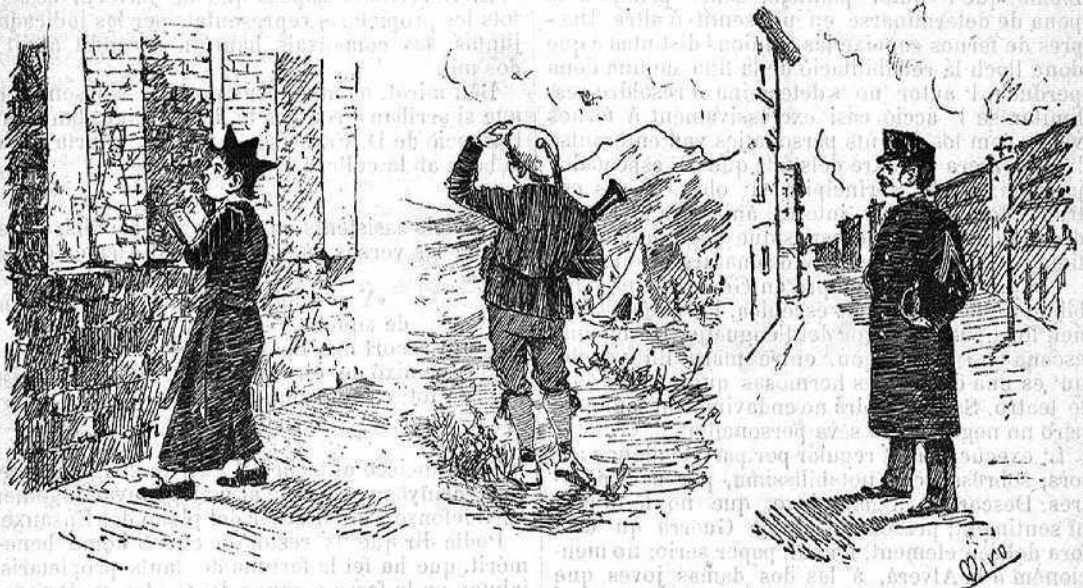
ROMEA.—LA JUSTICIA DEL ABAT, drama en tres actes y en vers de D. Joseph Martí y Folguera.—Si haguessen de resumir en pocas paraules lo judici que 'ns mereix aquesta producció, diríam: «Es un drama qual argument sembla trammat per un noy y qual versificació sembla escrita per un mestre.»

Tot lo que aquell tè de pueril y escàs de novetat, tè la versificació de fácil y fluída; fluída sobre tot.

Se tracta del fill de un noble, enamorat de las gracias d' una pagesa, que resideix dintre de la jurisdicció de Poblet, y en la impossibilitat aquell de satisfer sos desitjos amorosos, simula un robo en la casa d' ella, valentse dels seus criats y abusa del honor de la noya. L' abat de Poblet, encarregat de fer justicia, quan tè prés al noble, se veu cohibit pel remordiment, ja qu' ell mateix en la seva joventut havia comés un delictes semblant y ab qui? precisament ab la mare de la noya deshonrada. Aixó dona lloch á una lluyta, més ingeniosa que verdadera, més poètica que real, y l' noble llibertí s' escapa de anar á la forca casantse ab la víctima del seu abús per exigencia del Abat. Tal es la quinta essencia del assumpto del drama.

Respecte de son desarrollo, podríam dir qu' en lo final del acte primer hi reina alguna confusió: qu' en l' acte segon lo llech Fra Lluch, al sospitar la

L' ART DE FER CARRERA.

Als déu anys, vá se' escolá,
als vint carlista... hasta allá,
als trenta 's va presentá
y... aquí 'l tenen capitá.

LO PROBLEMA DE LA VIDA.

Neix un nen. ¿Qui pot preveure
lo camí que seguirá?
Si eleva las sevas miras,
será un xicotet com cal,
un bon pare de familia,
un ciutadá respectat
y un vell tranquil y simpátich;
en cambi, si va pèl fanch,
será un murri de set solas,

un jove desgangalat,
un pare sense camisa,
y un vell pobre y mort de fam.

¡Mares las que teniu fills!
si 'ls voléu encaminar,
compréulos aquesta ESQUELLA
y déulos aquest mirall.

culpabilitat del jove, inicia un camí per fer un bon acte de drama, si aquest tendís a posar en joch lo descobriment del culpable, lo qual se verifica sense que l' espectador se 'n enteri, y en fi, que 'l desenllás es més cómodo pèl autor que satisfactori pèl públich, ja que 'l cambi de resolució del jove noble, á impuls de las reflexions del pare prior, se verifica fora de l' escena.

Apart d' aixó, hi ha en l' obra, com hem dit, parlaments brillants y algunas escenas escrites ab sorprendent facilitat, que arrancan los aplausos del públich.

Los actors acertats. Lo Sr. Bonaplata molt bè, sobretot en los trossos de poesia descriptiva y en quant al Sr. Fontova féu un frare llech acabat.

PRINCIPAL.—*GEORGINA, drama en quatre actes de Sardou.*—Més que un drama es un problema, que l' autor planteja, sense pendre's la pena de determinar-se en un sentit ó altre. Després de fernes coneixe las opinions distintes á que dona lloch la rehabilitació de la filla de una dona perduda, l' autor no s' determina á resoldre res, limitant-se l' acció casi exclusivament á fernes veure com los distints personatges van enterant-se l' un darrera del altre dels fets que l' espectador ja coneix desde l' principi de l' obra. No es estrany, donchs, que l' interès, ánima de tota acció dramática, siga poch menos que negatiu en l' última producció del célebre dramaturgo francès.

Lo que s' admira sempre en *Georgina*, es l' habilitat de la combinació escénica, lo relleu que tenen los tipos y l' vigor del llenguatge. Hi ha una escena en l' acte segon, entre mare, fill y oncle, qu' es una de las més hermosas qu' hem vist en lo teatro. Sardou podrà no endavinar un assumpto; pero no nega may la seva personalitat.

L' execució molt regular per part de alguns actors; sobressalient, notabilíssima, per part d' altres. Descartém al galan jove, que no té ni cor, ni sentiment; prescindim de la Guerra qu' está fora del seu element, fent un paper seriós; no mencioném á la Alverá, á las dos damas joves que cumpren regularment, y cenyimnos á la Tubau, que té moments de verdadera identificació ab lo personatge que representa y sobretot á n' en Mata que demostra ser un actor de la gran escola de Romea, de l' escola de la naturalitat, de la discreció y de l' art verdader. Duptém que avuy cap més actor espanyol puga igualarlo en lo paper que representa, en lo qual se coloca al nivell de las primeras figuras del teatro francès é italiá. Confessém la veritat, en Mata va donarnos una sorpresa agradabilíssima... haviam sentit parlar de ell á personas intel·ligents; pero la fama no havia tocat lo bombo en son obsequi y vacilavam. Avuy lo coneixém y no podrém ja olvidarlo.

N. N. N.

LAS DOS SUORS.

Un pobre jove finia
per lo vici atropellat,
fret suor son cos cubria
y ell baix, molt baix, repetia:
—Malehit lo vici malvat.

Content l' obrer treballava
y de suor un llagrimall
front avall li rodolava,
y ell alt, molt alt pregona:
—¡Benellit mil cops lo treball!

Y es que Déu don' per memoria
del bé ó mal de aquesta vida
pél vici suor malehida,
pél treball suor de gloria.

CRISTÓFOL CRISPÍN.

Dissapte, gran dinar donat en lo Continental en honor y gloria de D. Francisco.
Van organisar-lo las juntas de propietaris de la

dreta y de l' esquerra, del centro y de Santa Madrona.

El *Barcelonés* suposa que de haverhi assistit tots los propietaris representats per las indicadas juntas, los comensals haurian ascendit á mil ó dos mil.

Bèn mirat, es millor que no hi assistissen. Perque si arriban á reunir-se hi, hauria sigut tant gran l' emoció de D. Francisco, que no s' hauria trobat la boca ab la cullera.

•••

Un dels assistents, al iniciar los brindis, va recordar los versos que diu lo rey al Alcalde de Zalamea:

«Y vos, alcalde perpétuo
de aquella villa os quedad.»

¡Quin recort més oportú!..

Perque aixó de obsequiar á D. Francisco, després de tot, es comedia, comedia, comedia...

•••

D. Francisco al tocarli l' torn va dirigir un recort carinyós y solemne al malaguanyat ingenier D. Ildefonso Cerdá, autor del plano del Ensanche.

Podia dir que 'ls restos de aquell home benemerit, que ha fet la fortuna de tants propietaris, jahuen en la fossa comuna de Caldas de Besaya, ahont va morir honrat y pobre.

D. Francisco tracta d' erigirli un monument.

O més bèn dit: tracta de dedicarli una primera pedra.

L' altre día van agafar á un jove que s' dedicava á timar sellos. Oferia pllassas d' escriptent, demanant que se li enviés un sello per contestar á las personas que li escriptessen sollicitantlas. L' home s' quedava 'ls sellos, y si algún anava á casa seva á saber la resposta, á pretext de que tenia que copiar fullas de paper sellat li demanava una fiança de 50 pessetas.

Y está clar, la majoria deya:—Si jo tingués 50 pessetas ja no copiaria fullas.

Es de notar que aquest jove tan aprofitat, seguia la carrera eclesiástica.

Are vés quí no l' feya esperar á acabar la carrera, per dedicarse á enganyar impunement al próxim.

Benefici: dilluns lo celebra l' laboriós actor del *Teatro Romea*, Sr. Muns, ab lo drama *Los dos sargentos*. Pendra part en la funció la seva nena Clemencia.

Una bona noticia teatral.

S' ha posat en ensaig en lo *Teatro de Novedats* una pessa en un acte de nostre ben volgut company C. Gumá, titulada *Gos y gat*.

Per avuy no 'ls dich res més.

Diu *El Diluvi*:

«Lo cedro que en 1869 va plantarse en la Plassa de la Universitat, per simbolisar l' arbre de la llibertat, ha mort.»

Are bèn; ni l' cedro que ha mort era tal arbre de la llibertat, ni l' havian plantat en 1869.

•••

Lo que va plantarse, poch després de la Revolució de Setembre, en presencia de D. Ramón Nouvilas y demès autoritats fou un roure, que morí poch anys després.

Lo cedro va ser plantat molt més tart, arrencant-se per ferli lloch la podrida soca del roure primitiu y va ferse sense cerimonia, simplement per omplir un vuit.

Sembla impossible que un periódich tan liberal com *El Diluvio*, no estiga enterat de aquets fets que pertanyen á la historia local contemporánea.

Del carrer de Pelayo n' han desaparegut los plátanos, plantants' hi en cambi acacias.

Un lector de l' *Esquella* 'm demana que proposi al Ajuntament, que s' arrenquin tot seguit las acacias y s' hi plantin xiprers y desmays.

Per honrar á las víctimas que puga produhir lo carril de Sarriá.

A propòsit del tenor Sr. Bjorksten, que quan canta sembla que no gosi á aixecá 'l cap, vaig sentir lo següent diàlech.

—Aquest tenor m' agrada extraordinariament.

—¿Y aixó?

—Té un aire molt aristocràtic.

—Es veritat: mira si es aristócrata, que quan canta sols ho fa pels senyors de las butacas.

A las personas que l' altra dia van menjar tunyina fresca comprada á la Boqueria, 'ls va passar com si s' envenenessin.

—¿Y qué han fet las autoritats?

Res que jo sápig.

Francament, als venedors de una tunyina tan fresca, 'ls haurian hagut de donar una tunyina ben calenta.

A un jovenet corrido, á qui, si bé 'l seu pare l' hi permet lo luxu de apendre 'l piano, 'l fa anar en cambi molt curt de butxaca, li pregunta un amic:

—Ramonet ¿quina clau te costa més d' agafar? ¿La de Sol ó la de Fa?

A lo qual respon l' interpelat:

—Ni l' una ni l' altra: la que 'm costa més de agafar, es la de la caixa del gueto.

Lo de sempre.

L' arquebisbe de Tarragona condemna en una pastoral las representacions del drama sacro *La Passió y mort de Nostre Senyor Jesucrist*.

A primers del sigle, 's guanyavan no sè quantas indulgencias anantlo á veure; en cambi 'ls prelatos del dia 'l condemnan.

Jo ja ho veig: avants no estava tant desenvolupat com are l' esperit de competencia.

Los capellans de avuy diuen:—Lo dia que al teatro 's fa la *Passió*, no tenim gent á las iglesias. Donchs fora la *Passió* que 'ns fa mal á la botiga.

La pastoral del arquebisbe de Tarragona está dirigida á los católicos de veras.

La distinció no pot ser més justa.

¿N' hi ha tants de per riure!

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—*Gra-má-ti-ca*.

2. Id. 2.ª—*Ca-mi-ná-da*.

3. ENDAVINALLA.—*La A*.

4. MUDANSA.—*Valencia-Palencia*.

5. ROMBO.—

G A T
G O R R A
C A R D O N A
T R O N A
A N A
A

6. CONVERSA.—*Call-Déu*.

7. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Evaristo*.

8. GEROFLÍCH.—*Las unsas de perruca son escasas*.

XARADAS.

I.

Tres-hu-tres que aquí veyéu,
quarta-dos al que dirá,
més prompte lo *Total* meu
qu' es un poble catalá;
digué lo Sr. Romeu
á sos fills per fe'ls pensá:
Per més detalls: coneixéu
en *Hu-dos*? l' hi van criá.

CIUTADÁ PACO.

II.

—¿Vols primera-dos?

—¿Tercera!

—Tersa ¿vols prima-segona?

Donchs si *tersa-hu-dos plural*,
te faré ser tot per forsa.

A. KIN FÓ.

SINONIMIA.

La *Tot* ha fet escudella
per ella y pèl seu marit,
y li ha feta tant tot ella,
que no li ha fet pas profit.

N. DE TAP D' ANPOLLA.

ANAGRAMA.

—¿Que hi fa molta tot á Tot?

—L' últim mot que has nomenat
¿qu' es?

—De Murcia una ciutat.

—Jo no hi he estat may, xicot.

DOS DE BEN AIXERITS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7 8.—Nom de home.

4 5 3 4 5 3 2.—Un aucell.

2 3 4 8 3 5.—Nom de home.

6 2 4 7 8.—» »

8 2 4 2.—Una bestia.

3 5 6.—Un licor.

3 7.—Nota musical.

2.—Llettra.

UN BUROT.

CONVERSA.

—Tú Pep ¿que has vist lo Emilio?

—¿Lo taberner?

—Sí.

—No l' he vist perque es á fora.

—¿Ahont es?

—A... búscalo entre tots dos ho havém dit.

UN DE LA VALL D' ARÁN.

TERS DE SÍLABAS.

.. ..
.. ..
.. ..

Primera ratlla vertical y horisontal: nom de dona.—
Segona: prenda de vestir.—Tercera: nom de dona.

ANTONINO.

PEUS DE BROT.

LA BAYADERA.

Encarnació del amor,
voluptuosa y encisera,
se gronxa com la palmera
y balla qu' es un primor.

L' home més seré pert l' esma
mirant son cos com... Però
no convé parlar d' aixó,
que ara som á la Quaresma.

TRENCA-CLOSCAS.

BUROT-PÓ.

Formar ab aquestas lletas degudament combinadas
lo nom de un poble de Catalunya.

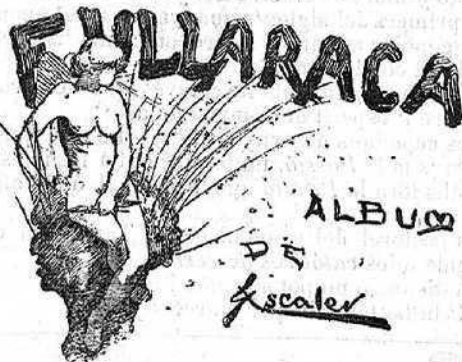
DOS GERMANS.

GEROGLÍFICH.

×
INIITA
EEOO

IN
II
TAN

Sió (A) NAS LLARCH.

Surt un cuaderm cada mes. Constará de 12 cuaderms
tota la obra al preu de un ral cada un.

Se ven en totas las librerías y kioscos de Barcelona.
Als corresponsals de la Campana otorgarém lo descuento
de costum.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.